

IMA Event 15.09.2025

**Workshop: Bouwen aan toegankelijkheid in zorg
en welzijn.**

**VICO - Diensten Maatschappelijk Werk van de
ziekenfondsen**

Van data naar actie: DMW draagt bij aan toegankelijke zorg en welzijn

Hoe we samen IMA-data kunnen omzetten in concrete stappen?

De Vlaamse ziekenfondsen en zorgkassen werken dag na dag mee aan het bevorderen van gezondheid en welzijn in Vlaanderen en Brussel. Ze staan onder meer in voor informatie, gezondheidsbevordering, rechtentoekenning en ondersteuning. Door hun unieke positie kunnen ze bovendien de brug maken naar andere regio's, interregionaal en federaal beleid zodat er geen hiaten ontstaan in de zorg.

Vlaams intermutualistisch college

Vervult de rol van centraal overlegplatform waar de 5 ziekenfondsen, HR-Rail, de Hulpkas en de mutualistische zorgkassen vertegenwoordigd zijn

Diensten Maatschappelijk Werk (DMW)

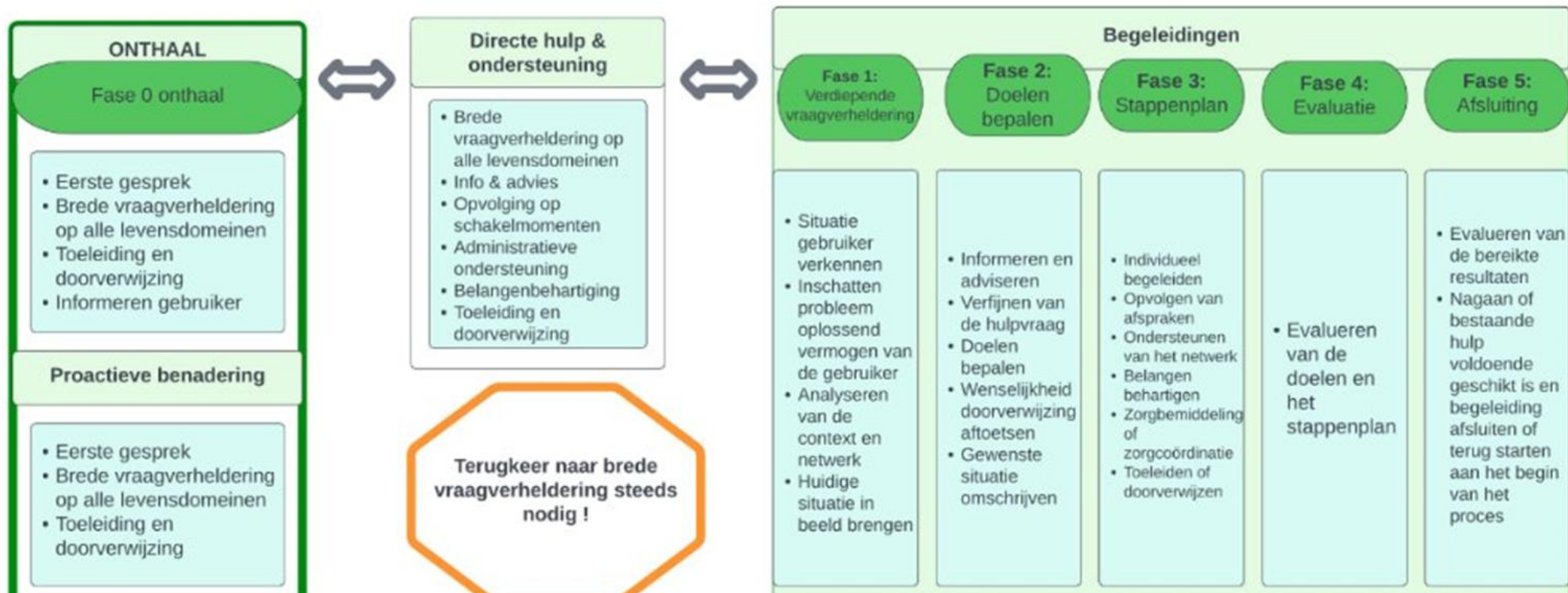
- 12 erkenningen
- Ingebed in de ziekenfondsen
- Laagdrempelig - toegankelijk
- Lokale verankering
- Hulpverlening wordt aangeboden in het ganse Vlaamse Gewest en Brussel.

Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen (DMW)

- Bereikbaar online, telefonisch, fysiek zowel reactief als proactief.
- Mogelijkheid tot huisbezoeken

Wat doen de Diensten
Maatschappelijk Werk van
de ziekenfondsen (DMW)?

- Gemachtigd indicatiesteller (Vlaamse Sociale Bescherming)
- Multidisciplinair team ikv aanvragen VAPH en Jeugdhulp

Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen

- **Doelgroepen**
 - We zijn er voor elke burger
 - Met expertise in ouderdom, handicap, dementie, ...
- **Gratis** dienstverlening
- In 2024 hebben we **300.000** mensen ondersteund.

Ook in 2023 waren we jullie partner in welzijn, zorg en gezondheid!

288.462
mensen hebben
we geholpen

Dit gebeurde door
572
hulpverleners

op verschillende manieren

81.111 huisbezoeken 110.983 kantoorcontacten 316.510 telefoons

546.964
mails

1.820
maal
beeldbellen

3.126
mensen kregen een
woonadvies van een
ergotherapeut en
2.422
mensen werden extra
begeleid

bij
17.618
mensen startten maatschappelijk
werkers een **begeleidingstraject**

We bereiken

58.050
mensen met een
chronisch ziekte

41.897
personen met een
beperking

83.169
zorgbehoevende
ouderen

19.299
mensen bereikten we
proactief

64.128
indicatiestellingen uitgevoerd in kader
van zorgbudget zwaar zorgbehoevenden

14.473
dossiers ingediend door onze
multidisciplinaire teams bij het VAPH en IJH

We bereiken
15.828
personen met **dementie**

We bereiken
20.999
kinderen en jongeren
tot 25 jaar

Ook in 2023 waren we in **eerstelijnszone Houtland&Polder** jullie
partner in welzijn, zorg en gezondheid!

4060
mensen hebben
we geholpen in
deze
eerstelijnszone

op verschillende manieren

1068
huisbezoeken

4914
telefoons

2001
kantoorcontacten

9047
mails

48
personen kregen een
woonadvies van een
ergotherapeut en
49
mensen werden extra
begeleid om langer thuis
te kunnen blijven wonen

225
begeleidingstrajecten door maatschappelijk werkers

We bereiken

924
mensen met een
chronisch ziekte

601
personen met een
beperking

1370
zorgbehoevende
ouderen

We bereiken
258
personen met **dementie**

258
mensen hebben we
proactief benaderd

Data zijn goud... maar hoe maak je er beleid mee?

IMA data tonen
noden en trends

Vertaalslag naar
uw lokale context
kost tijd en
expertise

DMW lokaal aanwezig – we hebben een sterk netwerk en werken samen met vele partners in zorg en welzijn

01

DMW zijn actief in alle eerstelijnszones in Vlaanderen en Brussel

02

Vertrouwd met lokale actoren en noden

03

Ervaring met datavertaling naar acties

DMW actief in alle eerstelijnszones

AZG 2021

- In elke ELZ zijn we vertegenwoordigd in de algemene vergadering
- In elke ELZ nemen we een mandaat op in het bestuursorgaan – cluster welzijn
- Op enkele plaatsen nemen we een mandaat op in het dagelijks bestuur

DMW vertrouwd met lokale actoren en noden

- Onze samenwerkingspartners:
 - Lokale besturen
 - Sector personen met een handicap (RTH, vergunde zorgaanbieders, DOP...)
 - OCMW's
 - CAW's
 - GGZ-sector
 - Patiëntenverenigingen
 - Huizen van het Kind
 - CLB's
 - Thuiszorgdiensten: gezinszorg, thuisverpleging
 - Community Health Workers
 -

Via casusoverleg, warme doorverwijzingen, organisatie multidisciplinair overleg,...

Proactieve werking DMW

“Onze werking is zoals een rookmelder: Wij wachten niet tot het huis in brand staat, maar geven signaal bij de eerste rookpluimpjes, zodat we samen erger kunnen voorkomen.”

Proactieve werking DMW

Een onderdeel van onze werking

We maken een groot verschil met deze werking voor de burger door:

- Zelf initiatief te nemen
- Vroeg te signaleren
- Oplossingen aan te reiken nog voor de problemen groot worden

Voorkomen dat kleine zorgen uitgroeien tot grote problemen

Proactieve werking DMW

- Bepalen van 'kwetsbare doelgroepen' op basis van datasets ziekenfonds en data DMW
- Actieve contactname – outreachend (telefonisch, via brief, via collectieve infomomenten,...) we gaan naar de leefwereld van de burger.
- Doen aan brede vraagverheldering – data is enkel de ingangspoort. Bekijken van de volledige situatie en netwerk
- Openen rechten en voordelen, bieden ondersteuning aan vanuit eigen achterliggend ondersteuningsaanbod zoals begeleidingen, advies woningaanpassing, verwijzen door, blijven nabij.

Casus proactieve werking DMW

- Carla is een 79 jarige gehuwde vrouw. Ze heeft sinds 2 maanden intensieve ondersteuning van een thuisverpleegkundige. Dit resulteert in een forfait B bij het ziekenfonds (via de verpleegkundige). Naast de briefjes die door de dochter binnengebracht worden in het ziekenfonds, zijn ze de laatste jaren niet meer met het ziekenfonds in contact gekomen. De maatschappelijk werker van de DMW, Sara, krijgt de contactgegevens van Carla door op een lijst van mensen die een forfait B hebben en nog geen recht hebben op het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (VSB).
- Sara belt Carla op en stelt zich voor. Carla valt wat uit de lucht en geeft haar man door die meeluistert naar Sara. Hij vraagt om te bellen naar hun dochter die alles voor hun regelt. Sara belt naar de dochter en deze is blij Sara aan de lijn te hebben. Ze zat er wat door omdat ze die nacht naar haar ouders had moeten rijden om haar mama van het toilet te helpen terug naar het bed. Het wordt toch wat zwaar.
- Sara heeft oor voor de situatie van de dochter en bekijkt in het gesprek ook wat ze voor haar kan betekenen (PAS toestel voor Carla, ergo- advies ihkv toiletverhoog). Daarnaast bevraagt Sara ook hoe alles verloopt voor Carla en haar man. Wat zij nog allemaal kan, wat haar man voor haar doet, hoe ze hun activiteiten dagelijks leven uitvoeren en wie wat doet. Sara heeft ook oor naar het draagvlak en de draagkracht van elk van de betrokken partijen in het netwerk.
- Sara bevraagt of een huisbezoek wenselijk is voor alle partijen. Daar staan ze voor open en zijn blij dat er iemand zal langskomen. Sara stuurt de aanvraagdocumenten voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden op want ziet dat deze nog niet ingevuld zijn. Tijdens het huisbezoek zal ze deze meenemen, de info geven over het recht op het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en verdere rechtendetectie opnemen. Ze schakelt ook een collega ergotherapeut in die de screening van de woning kan bekijken.

DMW: de brug van data naar actie

Samen data begrijpen
– analyseren en
interpreteren

Context toevoegen

Prioriteiten mee
bepalen – keuzes op
basis van impact

Acties formuleren – in
concrete, uitvoerbare
stappen

Van cijfers naar impact

Analyse van het effect van aangepaste
regelgeving (over regio's heen)

Impact van een beleidskeuze
opvolgen (in specifieke regio's)

Ondersteuning om de koers van het
lokaal beleid mee vorm te laten geven

Van cijfers naar impact

Analyse van het effect van aangepaste regelgeving (over regio's heen)

Voorbeeld: is er een effect van het toepassen van de derdebetalersregeling n.a.v. de uitbreiding naar VT in 2022 op mondzorg (% tandartsbezoek)?

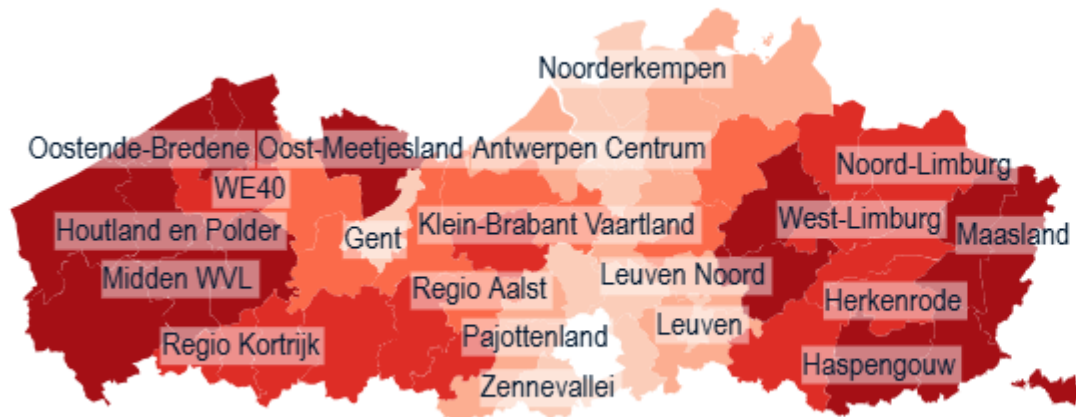
	2021	2022	2023
Antwerpen	48,4	48,8	50,8
Gent	55,9	56,6	58,5
Oostende	52,5	52,5	55,3

Van cijfers naar impact

Analyse van het effect van aangepaste regelgeving (over regio's heen)

Als organisatie of ELZ kan je via de IMA-Atlas opvolgen of er een stijging of daling is in jouw regio/ELZ.

Bijvoorbeeld: het aantal mensen dat een statuut chronisch zieken heeft na maatregelen ifv toegankelijkheid.

2018

2020

Van cijfers naar impact

Impact van een beleidskeuze opvolgen (specifieke regio's)

- Interfederaal plan kwetsbare ouderen – dementie:
 - Als organisaties/zones ervoor kiezen om bepaalde acties op te zetten dan kunnen die via de IMA-data opgevolgd worden.
 - Bv. DMW zet ergotherapeuten in om de woningen te screenen en info te geven over hulpmiddelen en woningadvies om thuis te kunnen blijven wonen. Dit zou eventueel een effect kunnen hebben op langere termijn in een daling van het aantal mensen met een forfait B in het woonzorgcentrum.

Van cijfers naar impact

	2019	2020	2021
Brugge	8,0	7,9	7,9
Diksmuide	15,9	15,8	15,6
Ieper	13,2	13,0	12,9
Kortrijk	10,5	10,6	10,4
Oostende	7,9	7,8	8,0
Roeselare	11,9	12,2	12,0
Tielt	12,9	12,7	12,3
Veurne	7,0	6,9	7,3

Ondersteuning om de koers van het lokaal beleid mee vorm te geven

- Voorbeeld: hoeveel forfait B's voor 65+ers (%) zijn er in een arrondissement tov een andere?

Samen sterker

1

Neem contact op
met de DMW
contactpersoon in
uw zone

2

Contacteer de
Dienst
Maatschappelijk
Werk

3

Contacteer de
Ziekenfondsen

Noden voor het uitbouwen van de IMA-Atlas

- Minder delay op de data
- Info op niveau arrondissement ook beschikbaar stellen op het niveau ELZ en gemeente.

Bedankt voor het
luisteren, zijn er nog
vragen?

Nuttige linken

[VICO Memorandum.pdf](#)

[Jaaroverzicht werking DMW](#)

[contact - VICO](#)

